

Annie Besant

A lélek létezésének bizonyítékai

Előadás
(Chicago, USA, 1911.)

Számítógépre vitte: **Tohai Éva,**
A korábbi fordítást átdolgozta: **Nagyiday Adrienne, 2003.**

MAGYAR TEOZÓFIAI TÁRSULAT

A világ minden korszakában, minden civilizációban és minden népnél létezett az a kitörölhetetlen állítás az emberben, amit egy római így fejezett ki: „Nem minden fog belőlem meghalni”. De ez a meggyőződés - a szó közönséges értelmében - magában még nem bizonyíték. Vitatni lehet, mert mindenütt és minden időben megtaláljuk, mint látszólag az emberi természet részét, de ha azt a szót használom: „bizonyíték” vagy „a lélek létezésének bizonyítékai”, akkor nem erre az intuícóra kívánok hivatkozni, sem erre a gyakran kifejezett meggyőződésre alapítani bizonyításaimat.

Lépésről lépésre szándékozom egy gondolatmeneten végigvezetni önöket, amelyen a materialista elindulhat, bár elveszítené materializmusát mielőtt messze haladna. Meg akarom önöknek mutatni, hogy ha a lélekkel foglalkozunk, lépésről lépésre világos és logikus vitatkozást folytathatunk úgy, hogy a legértelmesebb és leglogikusabb embereket fokozatosan oda vezethetjük, hogy a lélek létezését elismerjük. Legalábbis elvezethetjük őket először oda, hogy a vitatkozás egyenlege a lélek létezésének javára billen, és kétségkívül létezik valami az agyon túl. Hogy az micsoda, azt egy másfajta tanulmányozási rendszernek kell megvizsgálnia. Ez soknak mondható, hogyha egy materialistát oda vezethetünk, hogy megmutatjuk neki azt a gondolatmenetet és kísérletet, ami számára nyitva áll. Mindez olyan helyzetbe hozza, mely szinte kényszeríti a haladásra, ahol logikusan aligha állhat meg. Legalább egy meggyőző alapot alkothat, amelyet platformnak tekinthet, melyről továbbmehet, miután az eléggé értelmes hipotézist kínál, hogy egy még mélyebb kutatásra bátorítson.

Fontoljuk csak meg röviden a materialista érvelést a gondolatra és az agyra vonatkozóan. Ez az érvelés most teljesen kiesik a tudomány kegyeiből, de volt idő, úgy 25 évvel ezelőtt, amikor igen nagyra tartották. Abban az időben a világ nagyra becsült tudósait olvasva arra következtethettek – bár ezt nem fejezték ki szó szerint – de érvelésük nagyjából úgy szólt, hogy a gondolat valóban az anyag terméke, következménye. Tyndall professzor a híres belfasti előadásában, amelyben az anyaggal és elmével foglalkozott, azt mondta, mint emlékezhetnek, hogy a tudománynak valószínűleg teljesen át kell alakítani az anyagról való elképzeléseit, és ez valójában igaz jóslat volt. A belfasti előadás óta a tudomány tényleg megváltoztatta az anyagra vonatkozó elképzeléseit. Már nem azt a szűk definíciót adja, amit sokunk fiatalkorában adott. Azt látjuk, hogy manapság elismerik, hogy az anyag olyan körülmények között létezik, amit 25 évvel ezelőtt még úgy tekintettek volna, hogy kizárják az "anyagi" szót, vagy alkalmazhatatlanná teszik.

A régi érvelés úgy szólt, - ha megengedik, hogy gyorsan átfussak rajta, mert igen jól emlékszem saját korai gondolkodásomra -, hogy a gondolatot közvetlenül az agy szürke állományának a működése állítja elő. Bárhol található ilyen anyag, azzal összefüggésben gondolatot találtak; ahol viszont nem találtak ilyen anyagot, ott gondolat sem volt jelen, és még az is lehetséges volt, hogy mennyiségbeli összefüggést láttak a szürke anyag és a gondolat ereje közt. Ezt nem csak úgy általánosságban fejezték ki, hanem végtelen gonddal dolgozták ki. Emlékeznek a régi irányzatra, mely a gondolat fejlődését követte a növekvő gyermekben. Azt tartották, hogy a gyermek gondolata infantilis jellegű; s amint az ész fejlődik, a gondolat erősebbé válik; amikor a fiúból férfi lesz, a gondolat erősebbé és kifinomultabbá lesz; s amikor érett ember lesz, a gondolat is megéri. Ha az ember életében az agy megsérül, akkor a gondolat jellege megváltozik. Ha a vérellátás megromlik, mint valami szeszes ital által, akkor a gondolat az agy zavaros állapotának megfelelően zavaros lesz. Ha magas láza van az embernek úgy, hogy a vér rossz állapotban van, akkor a delírium hat a gondolatra. Ha a koponyának egy darabja nyomja az agyat, akkor a gondolat azonnal vagy megváltozik, vagy kihagy, amikor a csontot felemelik, akkor visszatér. Amint az ember megöregszik, a gondolat gyengül,

amikor az agy elkezd elhalni, a gondolat teljesen elmúlik. Ha az agy egy kis részét betegség emésztette fel, az elmének az a képessége, amely az agynak ezen a részén keresztül fejeződik ki, eltűnt. És akkor a vitát győzelmesen befejezték.

Ha a gondolat növekszik és érik az agy növekedésével és érésével, ha változik az agy körülményei következtében, ha eltűnik, amikor az agy komolyan megsérül, ha gyengül az agy gyengülésével, ha az agy elhal, és a gondolaterő eltűnik, merhetjük-e azt állítani, hogy amikor az agy darabokra esik szét a halál után, a gondolat győzedelmesen felemelkedik romjaiból és erőben, fenségben létezik tovább?

Ez a bizonyítás nagyon erős volt, különösen erős mindenki számára, aki megszokta az érvelést pontról pontra követni, ahova az eszmefuttatás folyamata vezet. De az egész érvelés az indukción alapult. Induktív logika által lehet következtetést elérni, de mindig nehézség van az ilyen érveléssel kapcsolatban. Biztosnak kell lennünk, hogy minden indukcióban a tények összessége előttünk van, mert ha egy tény hiányzik az alapból, az elrontja az egész következtetést. Ha egy dolog kimarad, az egész felépítmény ledől. Az induktív érvelés gyengesége mindig annak a lehetősége, hogy valamiféle tényt nem vettek figyelembe. Hacsak nem biztosak benne, hogy mindent tudnak a szóban forgó tárgyról, az induktív logika nem vezet biztos és végleges következtetéshez.

Olyan tények felfedezése által, amelyeket az a híres induktív érvelés nem foglalt magába, az egész felépítmény széthullott. Egy tény egyedül elég lett volna ehhez, de egy helyett százával kerültek elő ilyen tények. Minden vitában, amely két dolog egymáshoz való állandó viszonyán alapul, ezt az állandó viszonyt kell kimutatni, de ha ugyanez a két dolog ellenkező irányban mozog, fordítva váltakozva, akkor mi lesz az érvelésünkkel? Pontosan ez történt azon érvelés esetén, amely az agy és a gondolat kapcsolatára épült és állandó együttes változásaira. Azt találták, hogy azok nem állandóan együtt változnak, hanem inkább ellenkező irányban változnak; vagyis olyan körülmények ellenére, ahol az agy részben meg volt bénítva, a gondolat sokkal tevékenyebb volt, mint amikor az agyban működött.

Érvelésem ezen első lépéseiben nem bizonyítom a lelket, hanem csak azt, hogy tudat létezhet a fizikai szervektől különállva; mert ezt kell először bizonyítani, mielőtt egy materialista hallgatna az emberre egyáltalán. Nincs értelme a lélekről beszélni, míg bárki azon a véleményen van, hogy a gondolat csak az agy terméke, hogy Carl Vogt kifejezését használjam, mint epe a máj terméke. Amíg valaki ezen a nézeten van, és vannak így néhányan, gondolkodásából tényekkel kell kizárni ezt, mielőtt a lélekről elkezdhetnénk beszélni. Mivel mindenki megegyezik abban, hogy a lélek összefügg a tudattal, ha ki tudjuk mutatni, hogy tudat létezik az agy és a gondolat állandó kapcsolatán kívül, megtettük az első lépést a materializmusból kifelé, és azután szabadon haladhatunk tovább a tudat természetének feltárásában.

Általánosságban szólva, a mesmerikus és hipnotikus kísérletek tömege minden kétséget kizáróan bebizonyította, hogy az intelligencia működni tud akkor is, amikor az agy meg van bénítva.

Amikor ezzel a kérdéssel foglalkozom, nem említek meg olyan kísérleteket, amelyek olyan személyek bizonyításán alapulnak, akik elmondásában kételkedni kell, mert többekévéb „ütődöttek”, mint a teozófusok. Inkább valami jól ismert tudományos embert hoznék fel előbb, mert az ő bizonyítása annyival kielégítőbb a materialista társai számára. Ha csak lehet, bizonyíttassák mindig ellenfelükkel igazukat. Saját nézetük bizonyítása az ellenfél tanúja szájából győzelemnek számít – úgy tudom – a jogi vitákban. Ezért tanúként néhány párizsi

doktort idézek - ők nem így nevezik magukat, és én nem említek neveket -, akik teljesen képtelenek megokolni az általuk elért eredményeket. Egész őszintén mondják, hogy nem egy teóriát állítanak fel, ők egyszerűen feljegyzik a tényeket, melyeket megfigyeltek. Ez egy teljesen rendes és becsületes álláspont és nagyon hasznos.

Megfigyeléseik közt, melyekkel nincs időm hosszasan foglalkozni, ezt találjuk: Feltaláltak egy gépet, ami vizsgálja (méri) a szívverés fizikai állapotát, míg a beteg hipnotikus állapotban van. Vannak bámulatós szerkezeteik, amikkel pontosan tudják mérni a szívverést, a tüdő mozgását, az izmok összehúzódását, stb. Úgyhogy ennek a szerkezetnek segítségével teljesen pontos feljegyzést kapnak a megfigyelés alatt álló személy fizikai állapotáról, ez szükséges, ha lassan lépésről lépésre akarnak haladni. A szerkezetben, amit általában használnak, egy forgó henger van fekete karbon papírral borítva, ezt megindítják, egy ceruza van a beteg valamely testrészehez csatolva a megfigyelés természete szerint, egy emelőhöz rögzítve, az pedig a testhez, úgyhogy a test bármely mozdulatát abban a részben reprodukálja a ceruza nyomása a hengerre. Amikor a henger forog, a ceruza egyenes vonalat húz, ha a test nem mozog, de minden mozdulat görbe vonalat hagy hátra.

Feltételezzük, hogy egy ilyen gépezetet kapcsolnak az ember szívéhez, akkor az egy sorozat görbe vonalat húz, rajzol a papírra, melyek a szívverést mutatják, és a szív legcsekélyebb rendellenességét azonnal nagyítva megrajzolja a ceruza a hengeren. Hasonlóan a tüdő minden mozdulatát. A tüdőnek határozott mozdulata van, és a görbe vonalat minden orvos felismerné. Ugyanígy, ha izomösszehúzással foglalkoznak. Ha egyenesen kinyújtja az ember a karját súllyal a kezében, akkor az izom működik (rezgések), és ez erősen növekszik, amint a kart mind hosszabb ideig tartja kinyújtva, az erőfeszítés növekszik az izom kinyújtásának idejével.

Mindezt elővigyázatosságból teszik, hogy kiküszöböljék a csalás minden lehetőségét úgy, hogy teljesen pontos fizikai feljegyzést nyerjenek a beteg testi állapotáról. Így kimutatták, hogy amikor valaki hipnotikus transzban van, a szívverése teljesen megváltozik, és végül olyan gyenge lesz, hogy bár a mozgást még mutatja a forgó henger, egy kevésbé érzékeny szerkezet nem mutatná, hogy egyáltalában dobog. Ugyanígy a tüdő: a tüdő mozgása olyan csekély, hogy nem jön ki a szájon lélegzet. Így van ez az izmokkal is. Határozott nyoma van, ami megmutatja, hogy a kinyújtott karú ember a nehéz súllyal transzban van-e vagy sem.

Milyen állapotban van az agy, amikor a test ilyen? Elsősorban a vérellátás van megakadályozva, a vér nagyon lassan halad az agy ereiben, és a hajszálerekben a mozgása megállt. Nemcsak a vérellátás mozgása változik meg teljesen, hanem maga a vér rossz minőségű. Mivel a tüdőn áthaladva nem kapott elég levegőt, túlságosan telített az enyészet termékeivel és nagy mennyiségű szén-savat tartalmaz. Az eredményt jól ismerjük, eszméletlen állapotot idéz elő, amelyben gondolkodás nem lehetséges, már ami az agyat illeti. Itt van tehát egy ember, aki nem tud gondolkodni, az agy megállt. Olyan állapotba került, amit 25 évvel ezelőtt bárki lehetetlennek tartott volna. Előidéztek egy fizikai állapotot, amelyben a gondolatnak el kell tűnnie, ezt meg is teszi, amennyiben a fizikai testről van szó. Itt fekszik a teremtés, mint ha halott lenne, de el tudjuk érni őt anélkül, hogy a fizikai körülményeket megváltoztatnánk. Képesek vagyunk mentális eredményeket kapni tőle, és amikor valaki ilyen állapotban van, ki lehet mutatni, hogy mentális képességei erősen stimulálódnak, hogy emlékezőtehetségének jellege teljesen megváltozott: gyermekkorából el tud mondani eseteket, amiket normális állapotban már elfelejtett, és néha olyan nyelven beszél, amit kisgyermek korában hallott és azóta teljesen elfelejtett úgy, hogy ha előtte beszéltek azon a nyelven, nem értette meg. Azt fogják találni, hogy az emlékezőtehetség annyira megerősödött közvetlen működésében, hogy ha

elővesznek egy görög könyvet, és az ember – a múltat nem tekintve – nem tud görögül, majd egy oldalt olvasnak neki abból a könyvből, akkor szóról szóra el fogja ismételni hiba nélkül. Ébresszék fel, akkor már nem tudja elmondani, egyetlen szót sem tud kiejteni. Újra transzba téve ismételni fogja többször is a görög szavakat. Így nem csak az emlékezőtehetség más fajtáját kapják, hanem az intelligenciának magasabb fokát is nyerhetik. Olyan ember, aki éber állapotban buta, hipnotikus transzban gyakran okos, nem hogy a hipnotizáló gondolatát adja vissza - amit megtesz, ha erre készítetik - hanem olyan dolgokról fog beszélni, amikről a hipnotizáló másképp gondolkozik és vitatkozni fog vele. Olyan eseteket jegyeztek fel, ahol egy különösen buta ember élesen vitatkozott abban az állapotban, amikor az agy nem tud működni. Újra meg újra megfigyelték és feljegyezték, hogy abnormális tudást mutattak, amikor az agyat képtelenné tették egészséges és józan gondolkodásra.

A következő dolog, amit megfigyelhettek, amikor ilyen emberrel foglalkoztak, hogy teljesen félrevezethetik az érzékeket, és olyan információt adhatnak, amik egészen tévesek. Készíthetik őket olyasmiről is látni, ami nem látható. Például saját magukat láthatatlanná tehetik számára, és ha szeretnék saját magukat megfoghatónak, de láthatatlanná tenni úgy, hogy az illető egyenesen nekimegy, mintha az ember nem volna ott és megriad, amikor beleütközik egy akadályba, amit nem lát. Megváltoztathatják a hallóérzékét is, készíthetik az embert, hogy halljon, vagy ne halljon tetszésük szerint. Hasonlóképpen kiküszöbölhetik a tapintás érzékét úgy, hogy az illető nem fog érezni, vagy ennek az ellenkezőjét, amikor azt mondják neki, hogy egy szilárd test van a kezei közt és akkor ő azt fogja érezni. Valami visszataszítót adnak a kezébe, és azt mondják, hogy édes illatot fog érezni, akkor ő azt érzi. Úgy játszhatnak az érzékekkel, ahogyan az elmét stimulálják. Még többet bizonyíthatnak, ha egy közönséges embert hipnotizálnak.

Most térjünk át a párizsi kórházaktól olyan orvosok állításaira, akik elmebeteg intézetekben működnek. Ha egy közönséges örültet hipnotikus transzba tesznek, némely esetben intelligenciát és gondolkodó képességet nyernek. Amint ez az állapot elmúlik, ő újra örült lesz, de hipnózis alatt értelmes gondolkodó volt.

Ezeket a kísérleteket újból elvégzik. Feltéve, hogy azt bizonyítják, hogy a gondolat ahelyett, hogy az agy állapota szerint változna, ellenkező módon változik; hogy amikor az agy eszméletlen állapotában van, a gondolat kivételes aktivitásnak örvend; amikor az agy polarizálva van, az emlékezőtehetség kivételesen éles és rég elfelejtett eseményeket hoz vissza. Mi az elkerülhetetlen következtetés?

Az, hogy bár a gondolat állandóan kifejezhető az agyon keresztül, de lehetséges agy nélkül is kifejezni. Bár igaz, hogy sok esemény megmarad a normális emlékezőtehetségben, míg másokat elfelejtene, azok az elfelejtett események nincsenek valójában tényleg elfelejtve, megmaradnak a tudatban, bár nem a szem előtt; a tudat felszínre hozhatja őket, noha normális körülmények közt eltűntek. Ezek a megfigyelések melyeket a végtelenségig ismétélhetünk, elkerülhetetlenül oda vezetnek az embert, hogy felfogja: az emberi tudat több, mint amit a fizikai agy által ki lehet fejezni.

Nem fogom a vitát egy lépéssel sem tovább folytatni e pillanatban, de bizonyíthatják annak bemutatását, hogy több tudat van az emberben, mint ami éber pillanataiban mutatkozik, amikor az agy normális tevékenység állapotában van, hogy tudata tágabb, mint az éber tudat és felmerül, hogy rendellenes állapotban ez a tudat tartalmazza az éber tudat által elfelejtett események feljegyzéseit; hogy képes élesebb és finomabb erőket gyakorolni, mint az éber tudaté. Végül is eljutnak arra a következtetésre, hogy bármi is legyen az emberi tudat – és erről most nem fogunk dogmatizálni – az több, mint amit mi egészséges éber pillanatainkban

tudunk, és hogy több van belőlünk, mint ami az agyon át kifejezhető. Mi képesek vagyunk tudatunkban többet produkálni, mint amit agyunk kifejezni enged; és így arra a meglehetősen meglepő következtetésre jutunk, hogy az agy a tudatnak egy korlátozója, csak részben eszköz, és nem termelője a gondolatnak.

Vagyis teljesen visszafordítottuk az anyagi, materialista felfogást. Ahelyett, hogy az agy gondolatot termelne, a gondolat részben fejezi ki magát az agyon keresztül. Amennyi át tud jönni, az átjön, és a maradék ez idő szerint kifejezetlen marad, de nem nemlétező. Ezt most annyira elismerik, hogy az összes francia iskola elválasztja a tudatot és beszél az ébrenlét tudatáról és az álom-tudatról, amit (subliminal) a tudatküszöb alattinak neveznek. Mindenféle csodálatos kifejezést használnak, néha azt hiszem, ezeknek a tudatlanságot kell eltakarniuk, semmint tudást fejeznének ki; állandóan a legcsodálatosabb bonyolult kifejezéseket találjuk, amelyek arra valók, hogy azt az eszmét fejezzék ki, amit én meglehetősen durván vázoltam: hogy több tudat van bennünk, mint ami az agyon átjön.

Ezek a felfedezések nagyon előmozdították a tudományos kutatást annak a tudatnak az irányában, mely nem hat a fizikai agyon át. Olyan emberek, mint James Sully és Sidgwick vezető angol lélektani írók, idejük nagy részét a tudat éber állapotán kívüli mibenlétének szentelik. Némely évvel ezelőtt, ha az emberek álmokat tanulmányoztak, éppolyan bolondosnak tartották őket, mint ma a teozófusokat, de ma az álmok tanulmányozása tudományossá lett. Nem kell félniük, hogy elveszítik jó hírnevüket, mint egészséges gondolkodású, józan emberek, ha álmokat tanulmányoznak, sőt ellenkezőleg, csak előrehaladott embereknek tekintik, akik a legélenjáróbb tudomány útján haladnak, intelligenciában inkább szomszédaik fölött, mint alatt állnak, mindez annak az eredményeként, hogy rájöttek, mennyit kell tanulni az álombeli tudatállapotról, és ez a következő lépésünk.

Nagyon érdekes méréseket végeztek, és ez a tudomány erős oldala. Egész különleges, hogy a modern tudomány milyen pontosan és finoman méri még a gramm töredékét is. Nincs semmi, amivel a tudomány figyelemre méltóbb haladást mutatott volna ki, mint szerszámai finomságával, amivel mérni tudja a mérhetetlennek látszó apró eredményeket. Bámulatos továbbá a tudományos kutatók csodálatos türelme. Clifford említette egyszer a kutató magasatos türelmét és a kifejezés valóban nem helytelen, türelmük tényleg magas fokú. Ugyanazt az aprólékos kísérletet százszor, sőt két-háromszázszor elvégzik, hogy bizonyosak legyenek a helyességében. Azt tartom, hogy ezt a tulajdonságot bámulni lehet úgy mentális, mint erkölcsi vonalon, erkölcsileg azért, mert az igazság szeretetét mutatja, amely végtelen fáradtságot igényel, mielőtt valamit állítana, vagy egy tény feljegyzését elfogadná. Ezt azért hangsúlyozom, mert néha azt gondolják, hogy a teozófia tudományellenes, de ez nincs így. A legteljesebb bámulattal és tisztelettel adózunk a modern tudósoknak a gondossága és igazságszeretete iránt: csak akkor mondunk ellent, amikor túl elhamarkodott következtetéseket vonnak le és olyan határozottan állítják következtetéseiket, mint a tényeiket. Néha vitába szállunk velük, mert nem tudjuk elfogadni összes következtetésüket, tudva, hogy azok a tények nem teljes tudáson alapulnak.

A tudomány többek között mérte az ideghullám sebességét a fizikai szervezetben, hogy mennyi ideig tart, amíg egy hullám végighalad az ideganyagon, míg a sejtek más sejteknek átadják. Meglehetősen nehéz ezt megfigyelni olyan pontosan, mint ahogyan megtették, különösen német barátaink hajszálpontosak méréseikben. Azt találták, hogy a másodpercnek bizonyos töredékét veszi igénybe a hullám vagy vibráció rezgése az ideganyagban úgy, hogy meg tudják pontosan mondani, mennyi ideig tart egy ilyen ideghullám útja, ami azt jelenti, hogy hány ilyen hullám fordulhat elő bármely adott ideg útján egy másodperc alatt. Meg tud-

ják mondani, hogy egy másodperc alatt mennyi vibrációt lehet befogadni. Tételezzük fel, mivel a szám a mi céljainkra nem fontos, hogy azt találták, hogy az ideganyag száz vibrációt tud befogadni másodpercenként. Tudjuk például, hogy a szem ideganyaga, ha egy másodperc tizedrészénél rövidebb idő alatt kap rezgéseket, folytatólagos benyomást ad. Ha benyomásaik ennél a sebességnél gyorsabban jönnek, akkor folytatólagos vonalat kapnak. Ha egy benyomást a többtől külön egy másodperc egytizedénél később kapnak, úgy azt önmagában látják. Ezt alkalmazzák a későbbi kutatásoknál a tudat állapotairól, és látni fogják, hogy az idegre bizonyos számú benyomást lehet küldeni, melyek a tudat állapotait, vagy egymásra következő gondolatokat képviselnek. Tételezzük fel, hogy száz ilyen rezgés történhet egy másodperc alatt. Az ember aludjon el és álmodjon, egy másodperc fizikai időn belül, az intelligencia gondolatokat tapasztalhat négy- vagy ötezret, vagy még többet is másodpercenként. Az álomtudatban élhetnek egy évig, és minden esemény előfordulhat. Egymás után átélhetik őket, egyik nap a másik után, egyik éjszaka a másik után tapasztalhatnak egymásra következő eseményeket, átélhetnek bajokat és örömeket, mindezeket az intellektuális eredményeket tapasztalhatják, és amikor felébrednek, a fizikai idő szerint egy másodperc múlt csak el. Mégis olyan tudatbeli állapotokon mentek át, amihez az idegrendszernek egy évre lett volna szüksége, mégis gondolkoztak, vissza tudnak rájuk emlékezni, nagy sebességgel játszódtak le, intelligenciájuk százszor gyorsabban működött a normális sebességnél. Mit jelent ez? Azt, hogy egy finomabb fajta anyagban működött. Minél finomabb az anyag, annál gyorsabbak a vibrációk, annál több vibrációt kapunk másodpercenként. Ha közönséges ideganyaggal foglalkoznak, az aránylag lassan mozog, az éter pedig rettentő gyorsan, és az annál még finomabb anyagban feltételezhető, hogy a sebesség az anyag finomsága arányában növekedne, amelyben a rezgések indultak.

Ha tehát képesek olyan sebességgel gondolkozni, amely meghaladja gondolkozási képességüket az agyban, úgy ez azt jelenti, hogy intelligenciájuk valami finomabban működik, mint az agy. Nem akarom a bizonyítást ennél tovább vezetni, de ez által kimutatható, hogy intelligenciájuk finomabb anyagban működik, mint az ideg-anyag. Bármi legyen is az a közeg, nagyon különbözik az agy ideganyagától. Lehet az éter fölötti, mint ahogy tényleg az is, de mi meglepszünk azzal, hogy bármi is, több százszor gyorsabban rezeg, mint bármely ideg-anyag tud rezegni, és ezért az intelligenciának valamilyen kifejezési formája van, ami nem az agy által történik. Idáig vezette el önöket az az érvelés, melyben nem lehet hibát találni. Most történik első ízben, hogy a tudomány olyan világos és határozott bizonyítással szolgál, amely a kételkedés minden lehetőségén túl bizonyítja, hogy az ember intelligenciája olyan sebességgel működik, amit az agy képtelen kielégíteni, és azért bármi is az intelligencia, és bármit csinál, az a közeg, amin át képes működni, valami más, mint az agy.

Idáig olyan alapokon haladtunk, amit egy materialista sem tagadhat. A következő lépésünk, hogy megmutatjuk: ez az intelligencia, nem függ az agytól, képes nélküle működni, nélküle jobban és gyorsabban működik, mint vele, élesebben és pontosabban, mint az aggyal, hogy ez az intelligencia túléli a halált. Figyeljék, milyen gondosan haladunk lépésről lépésre. Nem sietünk, nem futunk át rajta, csak egy következő egész kis lépést teszünk. Intelligenciánk az agy nélkül működik, amikor az agy csöndes - mondhatják talán az intelligenciával kapcsolatban. Most pedig végleg megöljük a fizikai agyat és megnézzük, hogy az intelligencia, amely működött benne a fizikai életben, működik-e nélküle a fizikai halál után.

Itt persze azok, akik a halhatatlanságban hisznek, nagy hátrányba kerültek a logikus materialistákkal szemben az által, hogy azt állítják: a lélek élete születéskor kezdődik, mert világos, hogy ha a lélek nem tud születéskor test nélkül megnyilvánulni, akkor úgy tűnik, valószínűleg nem lehet meg test nélkül, tehát a halál nagyon megbénítja működését. Ez a filozó-

fia hiányosságának köszönhető, amely megengedte, hogy vallásos gondolkozásunkat erősen meggyengítsék. A reinkarnáció értelmes filozófiájának feladása, vagyis a lélek előzetes létezésének tagadása a leghalálosabb csapást mérte a lélek halhatatlanságában való hitre. Így annak megnyilvánulását a testtől függve tételezzük, azaz hogy a testtől függ további fennmaradása. De hagyjuk ki ezt a pontot, mint ami nem szükséges érvelésünkhöz.

A következő határozott bizonyítékot spiritisza testvéreink kísérleteiből nyerjük, vagy olyan emberektől, mint Crookes professzor, aki ugyan mindig határozottan visszautasította, hogy a spiritisza testülettel azonosítsák, mégis saját gondos kísérletei által meggyőződött számos állításuk valóságáról. Nagyon elővigyázatos ember, és nem használja a „szellem” szót, hanem megmutatja, hogy intelligens lények, miután egy fizikai testben éltek, újra működnek a testen kívül. Természetesen nem szükséges, hogy a test a halál által elpusztuljon, de legtöbb esetben tényleg így volt. Ha bármelyikük veszi magának a fáradságot Crookes professzor kutatásait olvasni, amelyben a médiumot és egy úgynevezett materializációt megfigyelt - materializált léleknek hívták, de ez egy nagyon buta kifejezés – egy materializált alakot figyelt meg; ha gondosan elolvassák, kénytelenek lesznek elismerni, hogy ott további meggondolásra érdemes bizonyíték található. Persze, ha nem olvastak még ilyesmit és nem is győződtek meg maguk róla, akkor valószínűleg tagadni fogják a lehetőséget, mert ez az emberek egyik tulajdonsága: minél kevesebbet tudnak valamiről, annál határozottabban tagadják. Nagy előny mit sem tudni, ha abszolút biztosnak akarják nevezni magukat, amit az angol iskolás fiúk „cock sure”-nak neveznek. Nem tudom, van-e megfelelő kifejezésünk erre az iskolásfiú szlengre, mely mindig kéz a kézben jár a tudatlansággal, amit sohasem találok a tudomány embereinél. Ők mindig óvatosak. Azt mondják: „Nem hiszem. Úgy gondolom, hogy a bizonyítékod nem elegendő”. Nem tagadnak, a tudatlan ember viszont a tudatlansága mélységének megfelelő eréllyel tagad. Feltételezem, hogy akad, aki hajlandó olvasni és nem gondolja, hogy mindent tud a természetről, sem hogy minden a világegyetemben az ő tudása határain belül van. Ha valaki elérte ezt a nem túlzottan előrehaladott állapotot, betekinthez az olyan ember, mint Crookes által megfigyelt bizonyítékokba. Crookes a materializációk megfigyelésére feltalált egy alkalmas kis lámpát, mely világít, amint kinyitják. Azért ezt a sajátos világítást használta, mert nagyon nehéz materializációt produkálni gáz vagy villanyvilágításból származó rezgések közepette. Sokkal könnyebb ezt a sötétben tenni. Természetesen sokan nevetni kezdenek, amikor ezt hallják, és azt mondják, hogy ez csalás. De ez nem így van. Egy szerelő nem tud nedves légkörben szikrát csíholni gépezetéből, és ha azt mondanák neki, hogy ez azért van, mert csalni akar, kinevetné önöket. Hasonlóképpen vannak bizonyos anyagösszetételek, melyek nem állnak össze az éter némely fajta fényrezgései közepette. A valóság az, hogy vannak bizonyos hullámmozgások, amelyek az éteri anyag ezen csoportosulásait szétszórják.

Crookes, mint vegyész, és aki a villamossághoz értett, túl sokat tudott ahhoz, hogy azt feltételezze, miszerint az egyetlen ok, amiért sötétség szükséges az, hogy csalni akarnak. Úgy gondolta, lehet más ok is, ezért feltalált egy különleges lámpát – valamiféle foszfor-készítmény volt -, hogy a materializáció sötétben történhessen, és azután lámpájának ajtaját kinyitva a levegő hozzáért a foszforos készítményhez, ami által az fellobbant és világított úgy, hogy a szobában minden világosan láthatóvá vált. Ilyen körülmények közt láthatta a médiumot a heverőn fekvő, feketébe öltözve és megérintette őt egyik kezével, előtte pedig szintén elérhető közelben állt a materializált alak fehérben, amit szintén megérinthetett úgy, hogy mindkettő a szemé előtt volt; se függöny, se sötét szekrények, se egyéb, hanem a kettő teljesen látható volt egyidejűleg, és megérintték neki, hogy mindkettőhöz hozzányúljon.

Ez olyan bizonyíték, mely bármely értelmes embernek elég jó, ha bízhat a vizsgálódó pontosságában és becsületességében. Bátorodom állítani, hogy William Crookes neve garan-

cia a becsületességre, és a megfigyelés pontosságára. Számos ilyenfajta kísérleten kívül lemérte ezeknek a formáknak némelyikét, amelyek képessé tették őt, hogy kipróbálja azt az erőt, amely minden látható indíték használata nélkül gyakorolható volt. Határozottan megmutatta, hogy egy intelligens lény képes volt az elmúlt élete eseményeit elmondani, és hosszú eszmecserét folytatott vele a halála után.

Ezt a kísérletet spiritiszták ezrei végezték el újra meg újra – nem mindig olyan gondosan, hogy tudományosan biztosnak mondhatnánk. Balgaság volna viszont ezeket a tényeket tagadni, fel vannak jegyezve, és ha kételkednek, kívánságra újra igazolhatóak. Persze csalások is előfordulhatnak, de azok miatt az összes materializációt tagadni olyan, mintha a jó pénz létezését tagadnánk, mert pénzhamisítók hamis pénzt hoztak forgalomba. Ilyen események előfordulnak, és azt mondom, hogy bár nem tartom helyesnek az ilyenfajta kutatást, mert veszélyes és bajt okozhat, mégis ha valaki materialista, és eljutott odáig, amit elérhetünk a hipnózis és az álmok tanulmányozása által, akkor növekvő meggyőződése érdekében próbálkozzon ilyenfajta kísérletekkel. Nem szükséges médiumhoz mennie, három vagy négy ember a családból, ha összeül, nagyon könnyen meggyőződhet róla, hogy az intelligencia létezik és működik a halálon túl. Ezt az igen egyszerű tényt újra meg újra be lehet bizonyítani, nem szükséges ehhez kívánatos médium; hárman vagy négyen, tisztességes férfiak és nők, ismerik egymást, ha így kívánják, maguk bebizonyíthatják. Nem ajánlom, hogy ezt tegyék, csak akkor, ha materialisták. Ha igen, akkor érdemes megkockáztatni, hogy bizonyosságot nyerjenek; ha nem, vagyis ha hisznek a lélek létezésében, akkor nem sokat fognak nyerni ily módon a létezés mibenlétéről, és balgaság lenne veszélynek kitenni magukat megfelelő haszon nélkül. Mégis eljutottunk lépésről lépésre idáig, az intelligens lények létezéséhez, akiket fizikai testükben ismertünk, és esetleg testen kívül is.

A kutatás egy másik iránya, melyet nem kísér veszély, arra a tényre alapul, hogy az ember lelke, aki egy élő testtel van kapcsolatban, kiléphet gyakorlat által a testből és működhet a testtől függetlenül úgy magára, és ha kívánja másra vonatkozóan is.

Most egy lépéssel eltávolodom abból az irányból, amit a tudomány elismerne, vagy amit bárki könnyen bebizonyíthatna. Nehezebb kísérletekről fogok beszélni a lélek létezésével kapcsolatban. Amit eddig elmondtam, bárki megismételheti, ez a tanulmányozás ABC-je. Aki materialista, kezdje ezekkel, és ha végig átvették, akkor megbizonyosodhattak, hogy egy élő intelligencia működhet az agy nélkül, a testen belül vagy kívül. Ha idáig eljutottak, talán vesznek a szükséges fáradságot a nehezebb kísérletekhez, amelyek itt következnek. Csakis ezek bizonyíthatják a lélek létezését, a többi egy intelligencia létezését bizonyítja a fizikai szervezeten kívül.

Továbbmenve: lélek alatt egy élő, ősi – tudatos intelligenciát értek, amely saját akaratából értelmi tulajdonságokat mutat, és képes a mentálisnál magasabb tulajdonságokat mutatni, amint nő, fejlődik, és a fizikai és asztrális síkoknál magasabb világokban lép fel. Mint említettem, a kísérletek igen nehezek és gyakorlat szükséges hozzájuk. A gyakorlat kezdete munkában a jóga gyakorlatához vezet: először használják elméjüket, hogy testüket irányítsa és érzékeiket úgy, hogy meggyőződjenek arról, hogy az értelem valami magasabb, mint a test, hatalmasabb, mint az érzékek. Kezdenek hozzá és gátolják meg az érzékek valamely kifejezését, amelynek szokás szerint engedtek, pl. hagyjanak el valami nagyon vonzó ételt, valami italt, ami élvezetes és stimuláló, a fizikai élvezetnek valamely formáját, aminek különösen hódoltak. Nem mondom, hogy szokjanak le róla végképp, hanem egy időre, hogy megmutassák vitán felül: van magukban valami, ami irányítani tudja természetüknek mindazt a részét, amit érzékeknek vagy testi kifejezésnek neveznek. Kényszerítsék magukat az érzékek kívánsága ellenére tenni valamit, és válasszanak egy olyan időpontot, amikor az érzékek ágaskod-

nak, amikor ezt a kielégítést különösen kívánják és vágyják, amikor a tárgy éppen előttük van, és éppen kinyújtják utána kezüket. Álljanak meg ekkor és mondják: „Erősebb vagyok, mint te, nem fogod ezt a vágyat kielégíteni”. Ennek a kísérletnek egyetlen haszna, hogy jobban meggyőzi az embert, mint bármi más, hogy az ember nem azonos az érzékeivel, sem a testével; hanem valami magasabb – mondjuk pillanatnyilag: az értelem – és hogy irányíthatják ezt a testet és ezeket az érzéseket. Nem úgy gondolom, hogy mindig tudnak fölöttük uralkodni. Addig nem tudnak, amíg nem gyakorolták. Lesz idő, amikor az érzékek, mint betörtlen lovak megugranak az elmével és minden mással, és önök szaladnak utánuk. De még akkor is tudják, hogy azok elragadták önöket, és úgy érzik, hogy azok erősebbek és oda mennek, ahova akarnak. Valami fordított módon még akkor is megkülönböztetnek saját maguk a vad, önfejű befolyások és impulzusok között, amelyeknek egyelőre foglyai.

Ez egy igen elemi kísérlet, és jobb lenne, ha elvégeznék, hogy bizonyosak legyenek abban, hogy van valami önökben, ami erősebb, mint az érzékek. „Ó igen – mondják - ez az elme. Persze, tudom, gondolataim az érzékeim fölött állnak, tudom, hogy elmém uralkodik a testem fölött”. Rendben van, tartsanak ki e mellett, gyakorolják, amíg a test egyáltalán nem akadály; mígnem egész napi éhezés után jó kedélyűek lesznek utolsó pillanatig; mígnem fizikai munkától fáradtan és kimerülve oly élénkek, türelmesek és kedvesek lesznek egy nyugós gyermekkel, mint hogyha frissek volnának. Ezt értjük az alatt, hogy a testen uralkodunk. Gyakorolják, míg meg tudják csinálni. Gyakorolják mindaddig, míg felfogják, hogy a test csupán szolgájuk, rabszolgájuk, aki úgy cselekszik, vagy nem cselekszik, ahogy önök kívánják. És szégyenlik majd, amikor a test készletti önöket azt tenni, amit az értelem elítél; érzik, hogy azt cselekedni kevesebb, mint igazán emberi. A kutyák harapnak, amikor éhesek vagy haragosak, de az emberi lények legyenek képesek uralkodni magukon. Nem sok, ha azt kívánjuk, hogy az embernek legyen önuralma, ami csupán azt jelenti, hogy az értelme legyen úr a teste fölött.

Idáig mindannyian megegyezünk. Tegyük fel, hogy most már készen állnak a következő lépésre. Elméjük sok fáradságot okozott végül is. Képes a testen uralkodni, képes az érzéseken uralkodni. Képes-e önmagán uralkodni? Azt találják, hogy össze-vissza futkároznak. Elővesznek egy nagyon nehéz könyvet, és magukévá akarják tenni a tartalmát, sok függ attól, hogy magukévá teszik-e, talán vizsgázni fognak belőle. Hacsak meg nem tanulják éjjel, ez nem fog sikerülni és ez visszaveti önöket pályájukon. Így tehát leülnek és dolgoznak, de elméjük elvándorol. Amikor egy matematikai problémára akarnak koncentrálni, azt találják, hogy valami egész másra gondolnak, elméjük elmegy, és vissza kell hozni. Ez újra meg újra megtörténik, leteszik a könyvet, és azt mondják, nincs kedvük, nem tudják megcsinálni. Micsoda egy elme ez? Nem akar dolgozni, amikor kellene, és nem tudja elvégezni saját dolgát, mert nincs kedve. Akkor elkezdik mondani: miért ne uralkodnék az elmém (értelmem) fölött? Ez a mondat maga kifejezi, hogy van valami, ami magasabb, mint az elme – én. „Úgy vélem, hogy ez az elme azt fogja tenni, amit én akarok, és koncentrálni fog arra a könyvre”. Figyelmüket összpontosítják, valamit felhívnak magukban, ami erős és elméjüket a kívánt tárgyra koncentrálnak, és azon dolgoznak. Mi volt az, ami ezt véghez vitte? Nem lehet az elme, amely összevissza futkározott. Valami olyannak kell itt lennie, ami képes az értelmet legyőzni, és odáig edzeni, ahol kívánom, hogy működjék. Azután úgy érzik: „Ez az, amit most meg fogok keresni. Rájöttem, hogy az értelem az érzékek fölött áll – ezt tudom, de van még valami, ami az értelem fölötti, és én most azt fogom keresni. Talán az a lélek. Ez az erő, amit érzek, ami legyőzi vándorló elmémet, ez az erő bennem, amely csoportosítja kósza gondolataimat, és szófogadásra kényszeríti őket, mi ez? Úgy látszik ez én magam vagyok, én irányítom elmémet”.

Amikor idáig jutottak és megszokták, hogy az elmét (rendszeresen) valamely dologra összpontosítják, akkor egy határozott tudat nő fel valamiről, ami túl van az elmén és uralkodik fölötte, mint az elme uralkodott az érzékeken, és akkor a tanulmányozó érdemesnek tarthatja, hogy lépéseket tegyen és rájöjjön, hogy mi az. Többnyire meg kell kérdeznie valakit, aki már kissé tovább jutott, mint ő: „Mi a következő lépés, amit tennem kell? Találtam itt valamit, ami magasabb, több mint az elme. Hogy fogok rájönni, hogy mi az?” És egy könyvben, amit olvas, vagy valakitől, akivel találkozik, megtudja, hogy vannak bizonyos határozott gyakorlatok, melyeket meditációnak neveznek, s ezeket követve az ember kifejlesztheti azt a tudatot, mely magasabb az elménél.

Amikor valaki elérkezik ide, és ha más személy nem kerül az útjába, bizonyosak lehetnek benne, hogy talál egy könyvet majd és elolvassa; vagy egy barátja azt mondja: „Láttad ezt a könyvet?” és megismerteti vele. Valamiképpen találkozni fog a könyvvel. Miért? Mert mindig vannak előrehaladottabb lelkek, akik figyelik, mikor éri el valamely fejlődő lélek azt a pontot, ahol segíteni lehet neki, amikor kész a további segítségre, és ha a fizikai síkon nincs valaki elérhető, aki ezt a segítséget megadhatja, amire ennek a léleknek szüksége van, akkor oda irányítják, ahol megtalálja azt a könyvet, amiben a gyakorlati tanítást megkapja. Ez az emberek segítőinek a műve, azoké, akik segítő kézzel jönnek ahhoz a kereső lélekhez, és elérhetővé teszik számára azt a tudást, ami a következő lépés a kísérleteiben.

Meditációra vonatkozó szabályokat fog találni, tanulmányozni, gyakorolni, és akkor az történik, hogy mindennapi meditációval az elmén-túli tudat mind erősebb lesz, és mindinkább bebizonyítja jelenlétét, úgyszólván megnyilatkozik, míg végül az egész tudat központja feljebb tolódik, és az ember rájön, hogy ő egyáltalán nem az elméje, hanem annál jóval több. Akkor elkezd olyasmit észlelni, amit az elme sem tud észlelni, tudatos lesz olyan gondolatokról, amiket az elme nem képes helyeselni, és néha leáradnak olyan gondolatok, amik uralkodnak az értelmén, és amiket az értelem nem képes megmagyarázni, bár felfogja, hogy igazak, amikor eléje tárulnak. Akkor felmerül a kérdés: „Én nem érveltem, nem következtettem, nem jutottam logikával ide, sem gondolkodással. Hirtelen jutott eszembe, honnan jött ez?” És a tudat lassan felébred. „Tőlem jött, én magam magasabb részből, amely túl van az elmén, és amely az elme csendjében képes megnyilatkozni”. Mint a tó, melyet ha a szél nem borzol fel, visszatükrözi a napot, hegyet, vagy virágokat, de ha hullámszik, csak megtört képeket tükröz - ugyanúgy az elme csendes állapotában visszatükrözi a magasabb gondolatokat, de ha a gondolat szelei fújnak felette és felborzolják, akkor csak megtört képek látszanak.

A nyugodt elmében megnyilvánul a magasabb gondolat.

Azután jön a következő stádium, egy magasabb fokozat. A tanulmányozó igyekszik mindinkább azonosítani magát a magasabb gondolattal, szinte utána nyúl, megpróbálja saját magának érezni, összpontosítja erőfeszítését, elméjét teljesen csendben tartja és a tapasztalat egy pillanatában figyelmeztetés, igyekezet és az alacsonyabb elme minden részvétele nélkül hirtelen a tudat a testen kívül lesz, és az ember élő tudatnak fogja érezni magát, aki nézi a testet, melyet elhagyott. Ezt az állítást újra meg újra megtalálják a különböző szentírásokban. Olvashatják például az egyik hindu szentírásban, hogy az embernek tudni kellene a lelket a testtől elválasztani úgy, mint a füvet a hüvelytől, mely beborítja. Vagy egy másik mondatban, amikor az ember úrrá lett az értelmén, kiemelkedik a testből egy ragyogó fényttestben - ez szó szerint igaz. A test, amiben a lélek felemelkedik, világos, ragyogó, nagyon fényes: egy fényttest. Szavakkal nem lehet jobban megmagyarázni ezt a megjelenést, semmi kifejezés nem írná le megfelelőbben a fizikai test felemelkedését az asztrális vagy magasabb testbe.

Azért idéztem ezt a régi szentírást, hogy ne képzeljék egy percig sem, miszerint ez egy modern kutatás. Mindazok, akik ismerik a lelket, átestek ezen a tapasztalaton. Ez a végső bi-

zonyítéka annak, hogy az ember egy élő lélek. Nem érvelés, sem elmélkedés, sem következtetés, sem autoritás, hit vagy hallomás, hanem – tudás. „Én vagyok az élő tudat. Az a test, amit elhagytam csupán ruha, amelyet hordtam. Az nem én vagyok, nem én magam, az nem vagyok én, én itt vagyok, azt levettem, megszabadultam tőle, szabad vagyok.” Ezt a tapasztalatot nem csak régi szentírások említik, hanem más szentírások is, ez a változatlan tapasztalata a prófétáknak, tanítóknak, látnokoknak, mert senki sem tudja valóban a lelkieket elérni, hacsak nem a saját tudása által.

Mindaddig, amíg csak ismétli azt, amit értelmével megtanult, igen hasznos munkát végezhet, de nincs meg az első kézből való tudás fémjele, ami által a meggyőződést átadja azoknak, akiket tanít. Másodkézből való tudásban mindig kételkednek. Olyan kérdéseket kérdeznek, melyekre szinte lehetetlen felelni, ha csak azt ismétlik, amit intellektuálisan tanultak. Ez is egy szükséges fokozat, nem emelek szót ellene, mindenki keresztülmegy rajta, aki eléri a másikat. De a világnak szüksége van a lélek halhatatlanságának tanúira. Hogy a XIX. század világa megkapja, ami az összes többi korszak birtokában volt, élő lelkek első kézből való bizonyossága szükséges, hogy tudják, hogy léteznek. A XIX. századbeli embereknek ugyanazon a tapasztalati tréningen kell keresztülmenniük, amin más korszakokban keresztülmentek, mert csakis így lehet első kézből való tudást nyerni, és a lélek létezésének kérdését végleg minden kétséget és tagadást kizáróan megválaszolni.

Első alkalommal lehetséges az ijedtség érzése, vagy a csodálkozás, hogy mi is ez a különös dolog, ami történt, de miután ismétlődik nap-nap után, heteken, hónapokon, éveken át, ez a tudat a testen kívül valóságossá válik, valóságosabbá, mint az a testen belül. Amikor visszatér a testbe időnként, a lélek azt tapasztalja, hogy a testbe belépni olyan, mint börtönbe menni, mint a friss levegőt elhagyva pincébe vagy sírboltba szállni; hogy a látás homályos, a hallás majdnem süket; hogy a lélek összes erői korlátozottak, és ez a test úgy, ahogy Szent Pál, a nagy beavatott nevezte, a halál teste, nem az életé.

Mi ezt nevezük életnek, pedig ez egyáltalán nem élet. Életnek nevezük, pedig ez egyszerűen a korlátolt, bebörtönzött, unalmas, eltörpült lét, amit a lélek eltűr tapasztalásának rövid idejére, hogy bizonyos fizikai tudást nyerjen, amit alkalmas eszközök hiányában másként nem tudna megszerezni. Amint meditáló emberré válnak, az a magasabb élet élénk, valódi életük lesz, és a fizikai élet valamiféle álmom, amit illúzióknak ismernek el. Itt kötelességeket kell teljesíteni, adósságokat fizetni, sok mindent el kell végezni, de ez a világ a börtön, a halál világa, nem a szabadságé, nem az életé. Ekkor ráeszmélünk, hogy mi magunk vagyunk az az élő, tevékeny, hatalmas, észlelő intelligencia, aki előtt a világok nyitva állnak, akiknek a mennyország a szülőföldje, a természetes és jogos lakóhelye.

Ezek azok az utak, melyeken a lélek létezésének végső bizonyítékához érkezünk. Figyeljük, milyen fokozatosak voltak az állomások. Kezdjük a fizikai világban, fizikai kísérletekkel, továbbmentünk egy kissé az álmok világába és a testen kívüli cselekvéshez. Azután foglalkoztunk azzal a kérdéssel, hogy használat által felismerjük a test, az érzékek és az elme közötti különbséget, és azután bizonyítékát találtuk valaminek, ami túl van az elmén, valódibb és hatalmasabb nála és azután felbátorodva az alacsonyabb kísérleteken, behatoltunk a magasabbba, és megfizettük a lélek első kézből való tudásáért szükséges árat.

Valóban érdemes. Nem állítom, hogy el lehet nyerni mindezt anélkül, hogy az ember megfizetné az árát. Nem állítom, hogy „viharosán” élvezhetik a test, az érzékek és az elme életét ugyanakkor, mikor a magasabb élet fejlesztését folytatják, de annyit mondhatok, hogy amit elveszítenek az csupán olyan élvezet, amit kinöttek, ami ezért nem vonzza már Önöket.

Úgy veszítik el ezeket, mint a gyermekkori játékszereiket, amikor kinőttek gyermekkorból - már nem kívánják őket többé. Nem mintha bárki elvinné és eltörné őket. Nem kívánják őket többé: magasabb élvezetet találtak, finomabb fajta játékszereket. De az elme is játékszer, bár finomabb, mint az érzékek; azt is játékszernek ismerik el az élet magasabb régióiban. Tehát fokozatosan feladják azokat az örömeket, amelyek elvesztették ízüket, de jobban fogják kötelességeiket teljesíteni, mint azelőtt. Ne kövessék el azt a hibát, mint némelyek, akik mikor meditálni kezdenek, ébren is úgy járnak kelnek a világban, mintha ködben járnának, álomban, figyelmetlenül úgy, hogy mindenki azt mondja: „Ez az ember elvesztette az eszét.” Nem így kell meditálni! A meditáció az embert hatásosabbá, éberebbé teszi, nem kevésbé elevenné, nem vakká, hanem figyelmesebbé.

Az az állapot, amikor az emberek álmodoznak, az értelem nevelésének nagyon korai foka, amikor még olyan gyengék, hogy egyáltalában nem tudják elméjüket irányítani. Szabadon ezt egy személyes tapasztalattal illusztrálnom. Én, aki sokat meditáltam, gondosan gyakorlatoztam azon az úton, amelyet önöknek jeleztem, gyakran veszem észre, ha olyan emberekkel vagyok együtt, akik soha ilyesmiről nem is álmodtak, viszont magukat jó és gyors megfigyelőnek tartják, hogy olyan dolgokat látok, ami elkerüli az ő figyelmüket, észreveszek olyasmit, amit ők nem vesznek észre, látok mindenféle apróságot az utcán, villamoson és az embereken, amik nem teszik rájuk a legcsekélyebb benyomást sem. Ezt csak azért említem, hogy megmutassam önöknek: nem szükséges az alacsonyabb elme erőit elveszteni, míg szorgalmasan fejlesztik a magasabbat. Tény az, hogy sokkal inkább rendelkezésükre állnak, mert nem koptatják el őket töprengéssel, izgalommal és félelemmel, sokkal elérhetőbbek, amikor használni akarják őket. A józan és nagyon feltűnő értelmesség, ész, logika, intelligencia, óvatosság, elővigyázatosság - mindezek a tulajdonságok erősen és ragyogóan mutatkoznak az igazi okkultistában. Az ilyen ember nagyobb lesz, nem kisebb a mentális síkon, mert olyan régióban dolgozik, ami túl van és magasabb az intelligenciánál. Ő életet nyert. Nem rabolták el az alacsonyabb életét, hanem ő vesztette el, de amint elvesztette, megtalálta azt. Lemondott az alacsonyabbról és azt találja, hogy a magasabb élet leárad beléje és az alacsonyabb is ragyogóbb, mint valaha volt. Nem kér semmit, minden adatik neki, nem kíván semmit, minden feléje árad, anélkül, hogy kérné. Nem támaszt kérelmeket, a természet kiontja rá kincseit. Minden tulajdonát állandóan odaadja, mégis bővelkedik.

Ezek a lélek életének látszólagos ellentmondásai, ezek a valóságok igaznak bizonyultak, amikor a lélek létezését tudjuk. Ha ma este nem próbáltam önöket pusztán szóbeli ügyességgel, vagy érzelmeikhez és érzéseikhez szólóan megnyerni, ez azért volt, mert értelmüket akartam ezen az ösvényen lépésről lépésre vezetni, mert meg akartam mutatni önöknek érzelmek nélkül, az intuícóra való hivatkozás nélkül, anélkül, hogy szólnék – mint ahogyan szólhatnék - ahhoz a tudathoz mindegyikükben, hogy az ember halhatatlan lény és a halál nem úr felette. Ahelyett, hogy ehhez szólnék, mint ahogy jogom van, elvezettem önöket lépésről lépésre az értelem ösvényén. Megmutattam, miért kellene minden új lépést megtenni, amikor az előzőeket megtették.

De hadd mondjak végezetül néhány szót azoknak, akiknek nincs szükségük az alacsonyabb lépéseket megtenni ezen a fáradságos ösvényen. Akiknek nincs szükségük arra a bizonyítékra, hogy a lélek létezik, akik el vannak telve a tudattal, hogy ők élő lelkek, akik bár nem első kézbéli tudás által, mégis mélyen meg vannak győződve erről – és ezt sem logika, sem érvelés, sem rosszallás, sem gúnyolás, sem bizonyítás meg nem rendítheti, és nem változtathatja meg. Érvelés, logika és bizonyíték által összezavarva ők még mindig azt mondják, hogy: „Érzem és tudom, hogy élő lélek vagyok”. Hozzájuk szólok. Ne izguljanak az alacsonyabb lépések miatt, ne törődjenek mindazokkal az érvekkel, amelyeket, mint bizonyíték újra meg

újra felhoztam a materialisták meggyőzésére. Bízban az intuíciónkban és cselekedjenek a szerint. A belső hang sohasem vezet félre. Az a magasabb én, amely saját létezéséről suttog, és parancsolóan kívánja hitüket. Adjanak hitelt a belső hangnak! Vegyék úgy, hogy igaz, bár nem bizonyították be, és cselekedjenek a belső meggyőződés szerint, mintha igaz lenne. Azután kezdjék el a meditáció folyamatát, amit sietve említettem, vegyék elő, amint elővehetik a könyveket, melyekben mindezt vázolták számukra és kezdjék gyakorolni. Ne vesztegessenek több időt arra, hogy egyéb folyamatokat taglaljanak, amiket megérteni még nem készek. Bízban a belső hangjukban, kövessék azoknak a vezetését, akik ezen az úton jártak és bizonyították, hogy igaz. Akkor könnyen és gyorsan elnyerik a tudást. Akkor hosszú halasztás nélkül saját tapasztalatukból tudni fogják, hogy mindez igaz. Ha a lélek szól önökhöz, ne várják az intellektus helyeslését, bízban az isteni hangban, fogadjanak szót az isteni impulzusnak. Kövessék az utat, amit bölcsek, próféták, tanítók vázoltak és tanítványok igaznak találtak, olyan tanítványok, akik manapság jártak ezen az úton és tudják, hogy az a célhoz vezet. Akkor önök is tudni fogják, intuíciónkat megerősíti majd a tudás és élő, halhatatlan léleknek fogják magukat érezni.

Ez az én üzenetem önökhöz, azokhoz, akiknek nincs szükségük bizonyítékokra, és az intuíciónra való apellálásra. Amikor ezt az üzenetet átadom, nem magamtól beszélek és nem új dolgot mondok, hanem saját korunkban és napjainkban megerősítem, amit minden próféta állított, minden tanítvány tanított, amit minden szent ember hirdetett. A Testvériségnek a hírnökeként csupán az ő üzenetüket ismétlem. Itt van a bizonyíték súlya és nem abban, hogy én azt szegényesen újra hirdetem. Mi az, amit egy lélek igaznak talált, amit valamennyi nagy lélek hirdetett? Ha önöknek autoritás kell, higgyenek az ő szavukban. Ne felejtsek, hogy amit én mondok, azt valóban az én ajkam mondja, de az ő hangjukkal. Korszakok bizonyosságát hozom önöknek; egy megszámlálhatatlan seregtől hozok üzenetet. Én, akinek tudása csak gyenge és szegény, korlátolt és körülhatárolt saját tapasztalattal, szolgálja vagyok annak a nagy Testvériségnek – a legbüszkébb előjogomnak és boldogságnak tartom, hogy nekik szót fogadva az ő szavukat hirdessem. Szinte nem merem alátámasztani, bár tudom, hogy igaz. Rájuk hivatkozom, mint tanúkra, az ő tanúbizonyosságukra, mely megrendíthetetlen, sziklaszilárd, a legrégebb őskortól mind a mai napig; hatalmas tanúk töretlen seregére, a próféták, tanítók és szentek megszámlálhatatlan társaságára. Én, az ő hírnökük, az ő üzenetüket hozom.

Megkísérelhetik annak valóságát bebizonyítani maguknak, ha akarják.